

ЗЕЙНЕТАҚЫ АКТИВТЕРІ ЕСЕБІНЕН САТЫП АЛЫНҒАН ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫН ЕСЕПКЕ АЛУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

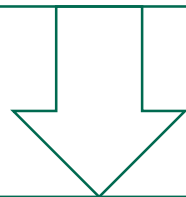
ЗЕЙНЕТАҚЫ АКТИВТЕРІ БОЙЫНША ИНВЕСТИЦИЯЛАР ПОРТФЕЛІНЕ САТЫП АЛЫНҒАН ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫН ЕСЕПКЕ АЛУ ҮРДІСІН РЕТТЕЙТІН НЕГІЗГІ НҚА

1. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 26 шілдедегі № 195 қаулысымен бекітілген "Зейнетақы активтері бойынша операциялар туралы ақпаратты есепке алу және ашу" қаржылық есептілік стандарты (бұдан әрі – 195-Стандарт).
2. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 26 ақпандағы №24 қаулысымен бекітілген Зейнетақы активтерін есепке алуды және бағалауды жүзеге асыру қағидалары (бұдан әрі - Бағалау қағидалары).
3. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2011 жылғы 01 шілдедегі № 69 қаулысымен бекітілген Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры және ерікті жинақтаушы зейнетақы қорлары жүзеге асыратын зейнетақы активтерімен операциялардың бухгалтерлік есебін жүргізу жөніндегі нұсқаулық.
4. Халықаралық қаржылық есептілік стандарты (IFRS) 9 «Қаржы құралдары» (бұдан әрі – ХҚЕС 9).
5. Халықаралық қаржылық есептілік стандарты (IFRS) 13 «Әділ құнды бағалау».

Қаржы активтерінің (бұдан әрі – ҚА) жіктелуі

ХҚЕС 9

Ұйым қаржы активтерін мына санаттар бойынша жіктеуі керек:

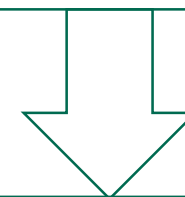
Амортизацияланған құн бойынша бағаланады

Пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланады (ПЗ арқылы ӘҚ)

Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланады (БЖК арқылы ӘҚ)

195 Стандарт*

Қор қаржы активтерін мына санаттарға жіктейді:

Амортизацияланған құн бойынша бағаланады

Пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланады

* зейнетақы активтері үшін "басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланады" ҚҚ жіктемесі ретінде пайдалану көзделмеген.

ХҚЕС 9

Жіктеу мына негізде жүзеге асырылады:

- ✓ ұйым қаржылық активтерді басқару үшін пайдаланатын бизнес-модельдер, және
- ✓ шартпен көзделген ақша ағындарымен байланысты ҚА сипаттамалары.

✓ **ҚА амортизацияланған құн бойынша бағаланады:**

ҚА негізгі қарыз бен пайыз шотына төлемдер болып табылатын ақша ағындарын алу мақсатымен ұсталады.

✓ **ҚА ПЗ арқылы ӘҚ бойынша бағаланады,** бұған оның

амортизациялық құны немесе БЖК арқылы ӘҚ бойынша бағалануы жатпайды.

✓ **ҚА БЖК арқылы ӘҚ бойынша мына жағдайда бағаланады:**

ҚА шартта көзделген ақша ағындарын (борыш пен пайыздың негізгі сомасы) алу мақсатында, сондай-ақ жалған ақша ағындарын сату жолымен ұсталады.

195 Стандарт, Бағалау қағидалары

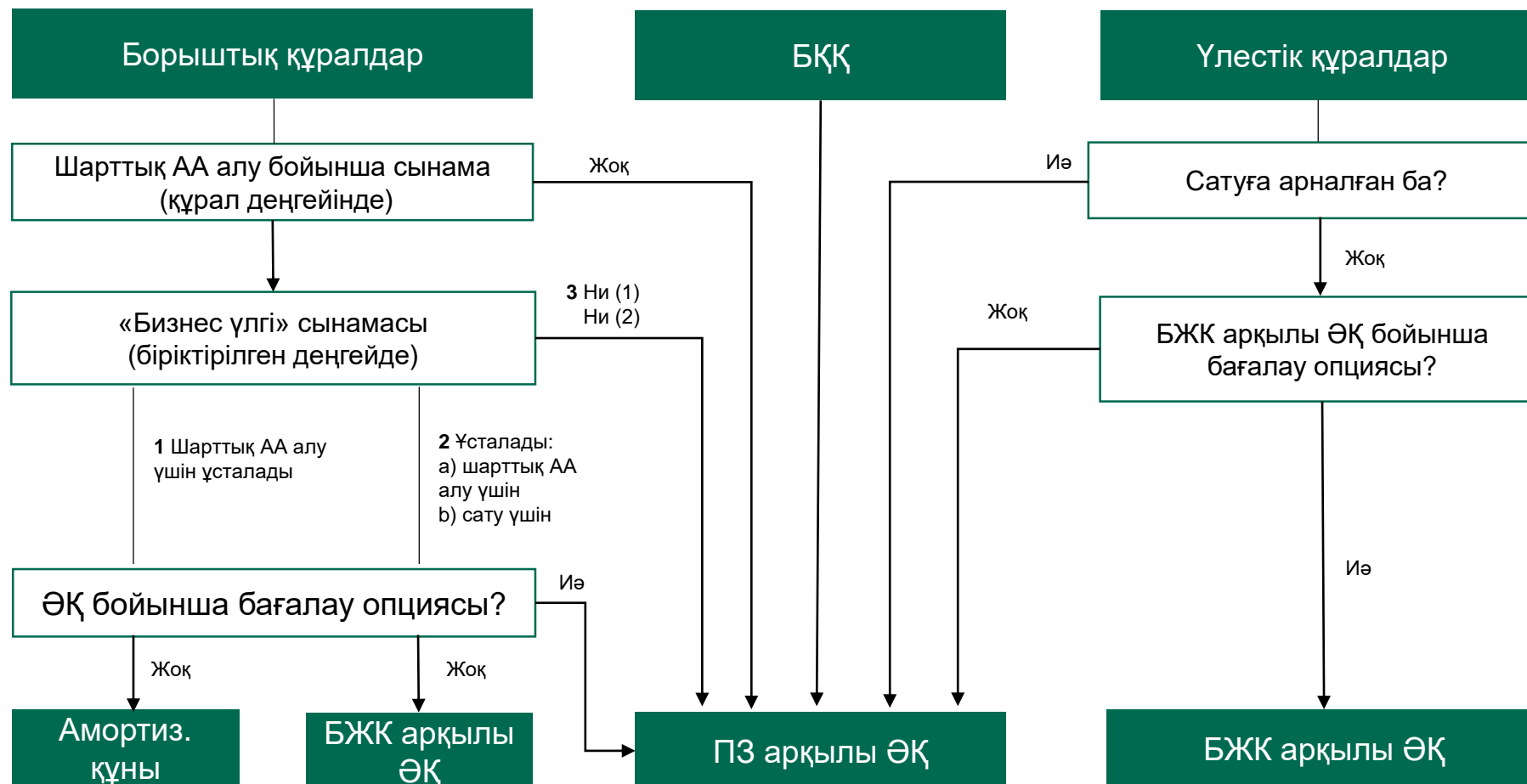
Жіктеу ҚРҰБ/ИПБ инвестициялық комитетінің (бұдан әрі - ИК) ҚА бойынша шешімімен жүзеге асырылады, олар бойынша ИК шешім қабылдайды:

- ✓ БЖЗҚ ЗА құрамына сатып алу кезінде 195 стандартта көзделген санаттарға жатқызу туралы;
- ✓ 195 стандартта көзделген санаттар бойынша қайта жіктеу туралы.

БЖЗҚ ҚА ӘҚ бойынша бағаланатын санатқа жіктеледі, оған мыналар қосылмайды:

- 2021 жылғы 1 наурызға дейін амортизацияланған құн бойынша бағаланатын, амортизацияланған құн бойынша бағаланатын санатқа жатқызылған, ҚА нақты өтелгенге дейін амортизацияланған құн бойынша бағалауды жалғастыратын не ҚРҰБ АК шешімі бойынша СС бойынша бағаланатындар санатына қайта жіктеледі (кері қайта жіктеу құқығынсыз);
2. ҚР ҰБ экономиканы дамыту бағдарламасы аясында сатып алатын ҚА;
  3. Тек қана ҚР аумағында немесе ҚР аумағында және халықаралық нарықтарда 5 (бес) жылдан астам өтелу мерзіміне дейін айналыста болатын ҚР МБҚ.

ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ: ЖІКТЕУ ЖӘНЕ БАҒАЛАУ ХҚЕС 9

БАҒАЛАУ ҚАҒИДАЛАРЫНА СӘЙКЕС АМОРТИЗАЦИЯЛАНҒАН ҚҰН БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ҚА (01.06.2023ж.)

(мың теңге)

	ҚРҰБ	"Jusan Invest" АҚ	"Halyk Global Markets" АҚ	"BCC Invest" АҚ	"Сентрас Секьюритиз" АҚ	«Halyk Finance» АҚ	Жиыны
01.03.2021 дейін алынғандар (ҚР ҰБ)	5 754 175 370	0	0	0	0	0	5 754 175 370
экономиканы дамыту бағдарламалары шеңберінде сатып алынған (ҚР ҰБ)	67 538 602	0	0	0	0	0	67 538 602
Өтеуге дейінгі мерзімі 5 жылдан асатын МБҚ (ҚРҰБ/ИПБ)	0	0	0	0	0	0	0
Ағымдағы жиынтық құны:	5 821 713 972	0	0	0	0	0	5 821 713 972

БАҒАЛАУ ҚАҒИДАЛАРЫНА СӘЙКЕС ӘДІЛ ҚҰН БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ҚА

Bloomberg, KASE бағалары (апта сайын)

- 1) өтімді акциялар (қарапайым, артықшылыққа ие)/депозитарлық қолхаттар (ҚР резиденттері/бейрезиденттері);
- 2) МБҚ (ҚР аумағы және халықаралық нарық);
- 3) Борыштық БҚ (ҚР аумағы және халықаралық нарық);
- 4) тазартылған бағалы металдар;
- 5) Туынды ҚҚ;
- 6) Пайлар

Тәуелсіз бағалаушы (тоқсан сайын)

- 1) Өтімді емес акциялар (қарапайым, артықшылыққа ие)/депозитарлық қолхаттар (ҚР резиденттері/бейрезиденттері);
- 2) Борыштық БҚ(ҚР аумағы);
- 3) Борыштық БҚ (ҚР аумағы және халықаралық нарық), олар бойынша Bloomberg, KASE бағалары жоқ;
- 4) Bloomberg, KASE-де баға ұсыныстары жоқ құрылымдық ноталар және өзге де ҚҚ;
- 5) Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын БҚ (ҚР ҰБ/ИПБ бастамасы бойынша)

Әділ құн бойынша бағаланатын ҚА (01.06.2023ж. Жағдай бойынша)

(мың. теңге)

Сенімгерлік басқарушының атауы	ҚР ҰБ	"Jusan Invest" АҚ	"Halyk Global Markets" АҚ	"BCC Invest" АҚ	"Сентрас Секьюритиз" АҚ	«Halyk Finance» АҚ	Жиыны
Bloomberg, KASE баға ұсынымдары	7 240 999 563	3 562 628	726 878	801 135	781 411	63 169	7 246 934 784
Тәуелсіз бағалаушы	59 982 153	0	783 512	446 409	0	18 352	61 230 426
Ағымдағы жиынтық құны:	7 300 981 717	3 562 628	1 510 390	1 247 544	781 411	81 520	7 308 165 210

13 «Әділ құнды бағалау» ХҚЕС (IAS) сәйкес әділ құнды бағалау иерархиясы

1 деңгей	☒ бірдей қаржы құралдарына қатысты белсенді нарықтағы баға белгілеулер (түзетілмеген)
2 деңгей	☒ 1-деңгейге қатысты баға ұсыныстарынан басқа деректер тікелей (яғни баға ұсыныстары) немесе жанама түрде (яғни баға ұсыныстарынан алынған деректер) қол жетімді. Бұл санат мыналарды пайдалана отырып бағаланатын құралдарды қамтиды: ұқсас құралдар үшін белсенді нарықтардағы нарықтық баға белгілеулер, Белсенді ретінде қарастырылмайтын нарықтардағы ұқсас құралдар үшін нарықтық баға белгілеулер
3 деңгей	☒ қол жетімді емес деректер. Бұл санатқа ұқсас құралдарға арналған баға белгілеулер негізінде бағаланатын құралдар кіреді, оларға қатысты құралдар арасындағы айырмашылықты көрсету үшін елеулі бақыланбайтын түзетулерді немесе пайымдауларды пайдалану талап етіледі

ЖҚЕ (Ескерту 20)

Тұрақты негізде әділ құны бойынша есепке алынбайтын (бірақ әділ құнын міндетті түрде ашумен) қаржы активтері мен қаржылық міндеттемелердің әділ құны *(мың теңге)*

2022 жылғы 31 желтоқсан	Теңгерімдік құны	Әділ құны	Ауытқу	Әділ құн иерархиясы
Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржы активтері	2 384 709 282	2 190 535 762	-194 173 520	1 деңгей
	3 004 156 377	2 779 793 242	-224 363 135	2 деңгей
	724 223 607	760 992 575	36 768 968	3 деңгей
Жиыны:	6 113 089 266	5 731 321 579	-381 767 687	

ШЕТ ЕЛДЕРДЕГІ ЗЕЙНЕТАҚЫ ҚОРЛАРЫ/ОПЕРАТОРЛАР ҚОЛДАНАТЫН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК СТАНДАРТТАРЫ БОЙЫНША АҚПАРАТ

№	Елдер	Есептілік негізі
1	Австралия	Австралиялық бухгалтерлік есеп стандарттары
2	Гонконг	Гонконгтың қаржылық есептілік стандарттары
3	Дания	ХҚЕС
4	Малайзия	Малайзиялық қаржылық есептілік стандарттары
5	Нидерланды	Нидерландының жалпы қабылданған бухгалтерлік есеп қағидаттары (GAAP)
6	Ресей	Ұлттық заңға сай
7	АҚШ	Жалпы қабылданған аудит стандарттары (GAAP)
8	Сингапур	Ұлттық заңға сай
9	Чили	ХҚЕС
10	Швеция	Ұлттық заңға сай

**Назар салып тыңдағандарыңыз
үшін рахмет!**

